

Forslaget til ny stiftelseslov

Viktige endringsforslag for revisor

I forslaget til ny stiftelseslov (NOU 2016: 21) videreføres i stor grad gjeldende bestemmelser om revisors arbeid. Det er likevel foreslått endringer blant annet for regnskapsoppbygging og styrets plikter, som alle revisorer med oppdrag for stiftelser må kjenne til.

Advokat
Solfrid Brænd Haaskjold
Senioradvokat i Arntzen de Besche
Advokatfirma

Forslaget til ny stiftelseslov (NOU 2016: 21) har nå ligget i bero i snart to år, men det er endelig gitt signaler om at departementet vil behandle og oversende forslaget til Stortinget våren 2019. Endringene er lite kontroversielle blant høringsinstansene, og det er derfor sannsynlig at de vil bli tiltrådt.

Fortsatt revisjonsplikt

Revisjonsplikten for stiftelser er lagt til grunn i revisorloven § 2–1 (2) 5. Gjeldende stiftelseslov har også egne bestemmelser (kapittel 5) som regulerer revisors plikter i arbeidet med stiftelser. Selv om det nå etter all sannsynlighet blir vedtatt ny lov, er det likevel ikke foreslått vesentlige endringer i disse bestemmelsene: Revisor skal fremdeles ha en opplysningsplikt overfor Stiftelsestilsynet, og alle nummererte brev skal fortløpende sendes tilsynet. Den største endringen i lovens kapittel for revisorer er at kompetansen til å frata revisor oppdraget flyttes fra Stiftelsestilsynet til Finanstilsynet.

Utvalget drøfter særskilt om det bør være revisjonsplikt for alle stiftelser, uansett størrelse. Den klare konklusjonen er at hovedregelen fortsatt må være at alle stiftelser har revisjonsplikt. I lovforslaget presiseres blant annet viktigheten av å ha revisor som andrelinjekontroll.

Næringsdrivende og allmenntilnyttige stiftelser

Norske stiftelser omfattes ikke av EUs regnskapsdirektiv fra 2013, og norske myndigheter står derfor fritt til å avgjøre regnskapsreglene for disse rettssubjektene. Utvalget støtter seg til Regnskapslovutvalgets forslag (NOU 2015: 10) om at regnskapsreglene bør differensieres mellom stiftelser som driver næringsvirksomhet, og stiftelser som ikke driver næringsvirksomhet.

Samtidig foreslår Stiftelseslovutvalget at det formelle skillet mellom næringsdrivende og allmenntilnyttige stiftelser skal oppheves. Det er i nåværende stiftelseslov en legaldefinisjon av begrepet i § 4. Utvalget mener at kravet til kategorisering kan virke uheldig, og at det dessuten kan gi grunnlag for uheldige slutninger i forhold til stiftelsens skatteplikt etter skatteloven § 2–32.

Det er en svakhet ved lovforslaget at de som praktiserer lovverket, her blir

stående med liten veiledning i forhold til hvordan skillet skal vurderes nærmere. Ett eksempel på dette er såkalte *holdingstiftelser*. Utvalget mener at disse ikke alene driver næring, men det er likevel lagt til grunn at morstiftelser med bestemmende innflytelse over underliggende næringsdrivende selskap skal avlegge konsernregnskap som andre næringsdrivende foretak.

Revisorforeningen har i sin høringsuttalelse til lovforslaget presisert at avgrensningen mellom næringsdrivende og ikke-næringsdrivende stiftelser bør knyttes opp mot skatteloven § 2–32 første ledd. Det gjenstår å se hvordan departementet vurderer avgrensningen, og om definisjonen likevel blir opphevet.

Grunnkapital

Stiftelseslovutvalget foreslår også endringer i begrepet *grunnkapital*. Utvalget mener at begrepet kan forenkles

Utvalget foreslår at grunnkapitalen defineres som den kapital stiftelsen tilføres ved opprettelsen.

ved at grunnkapitalen defineres som den kapital stiftelsen tilføres ved opprettelsen. Regnskapsmessig vil dette innebære at balanseposten forblir uendret, og at det ikke er adgang til å forhøye eller nedsette grunnkapitalen slik dagens lov gir anledning til. Kapital som tilføres stiftelsen etter opprettelsen, skal etter dette tillegges annen egenkapital, som enten kan være fri eller bundet, avhengig av stiftelsens vedtekter. Det gjøres likevel unntak fra regelen om grunnkapital som historisk størrelse ved deling eller sammenslåing av stiftelser.

Stiftelser som har vedtektsbestemmelser som fastsetter at overskudd skal tillegges grunnkapitalen, er etter forslaget gitt en frist på to år for å endre vedtektene slik at ordlyden er forenlig med loven. Frem til vedtektsendringen skal overskuddet tillegges annen innskutt eller opptjent egenkapital. I praksis ser vi at overskudd ofte tillegges annen egenkapital, til tross for at

vedtektene allokere dette til grunnkapitalen. Grunnen er at stiftelsen skal slippe å endre vedtektene årlig når grunnkapitalen justeres ved overskudd. Slike vedtektsbestemmelser har som formål å gjøre deler av overskuddet til bunden kapital, og dette kan gjøres uten å klassifisere den som grunnkapital.

Styrets ansvar

En av de største endringene i lovforslaget er en gjennomgående skjerpet plikt for styret. Dette gjelder blant annet bevisstgjøring ved kapitalforvaltning og formålsrealisering. Etter de nye reglene skal styret utarbeide en plan både for kapitalforvaltning og formålsrealisering, som også skal omtales i årsberetningen.

Styrets plikter skjerpes også ved særskilte regler for inngåelse av avtaler med personer i stiftelsen. Det følger allerede av nåværende lov at revisor

skal attestere at ytelser (herunder lån) til nærstående er i samsvar med lov, forskrifter og stiftelsens formål. Dette er videreført i ny lov. Utvalget foreslår at det i tillegg skal stilles særskilte krav til avtaler som stiftelsen inngår med styremedlemmer, daglig leder eller andre som har tillitsverv i stiftelsen. For å sikre at det ikke skjer en verdi-overføring fra stiftelsen, pålegges styret å gi en redegjørelse om at det er rimelig samsvar mellom ytelsene. Avtalen skal dessuten være skriftlig.

Kravet om skriftlighet og utarbeidelse av redegjørelse, har klare likhetstrekk med aksjeloven § 3–8 som gjelder for avtaler med aksjeeiere eller medlemmer av selskapets ledelse mv. For aksjeselskaper skal styrets redegjørelse i tillegg bekreftes av revisor, men enn så lenge er det i forslaget ikke lagt opp til et tilsvarende krav for avtaler mellom stiftelsen og andre med tillitsverv i stiftelsen.

Bli medlem!

For at vi skal lykkes, er det viktig at vi er mange.

Bli medlem - enten du jobber innen revisjon, regnskapsføring eller andre bransjer. Hvilke fordeler har du av medlemskap i Revisorforeningen?

- Gunstig bankavtale i Danske Bank
- Gode og billige forsikringsordninger – både for deg personlig og ev. firma
- Fordelaktige priser på BMW og Mini
- Faglig spørretjeneste på nett – høy relevans for alle, uansett stilling
- Omfattende faglig informasjon på nett innen de mest sentrale fagområdene. Utvidet tilgang for medlemmer.
- Holder deg oppdatert – gode rabatter på kurs, bøker og tidsskrifter
- Elektroniske nyhetsbrev – flere artikler kun for medlemmer
- Tips til drift av virksomhet
- Andre fordeler: Telefonavtaler, elektroniske oppslagsverk mv.

Ved å benytte noen av fordelene er kostnadene ved medlemskapet raskt spart inn. Hvorfor vente? Meld deg inn i dag!

Sammen er vi sterke!

revisorforeningen